jäi seisma ja nuttis ärdamast kui enne; siiski ei rääkinud tema ühte sõna.

Õppetaja wõttis lahkelt tema käest kinni ja palus teda, oma majasse astuda. Noor mees tõrkus esiotsalt wasto, kunni auuwäärt wanakese elaw sõna ja lahke kombe tema üle wõimust wõtsid. Kui tuppa saiwad astunud, akkas õppetaja uest tema käest nõudma, mis kurwastus temal pidi olema, et ennast jõkke kippus upputama. Pika tröstimise ja palwete peale tunnistas wiimaks noormees oma õnnetust, kuida tema kergel meelel kroono raha wälja oli annud, ja nüüd seda ei wõinud asemele panna. Seda tunnistades nuttis tema ärdaste ja üüdis wahete peal: „Mino waene ema! mino waene ema! kui tema seda kuulda saab!“ Se kahetsemine tuli rõhutut südame põhjast, sellepärast wõttis õppetaja silmapilgul nõuks willetsat aidata. Puduw raha olli nelikümmend rubla õbedat; seda raha andis õppetaja pealikule, ütteldes: „Se on peaaego kõik mino praegune waranduse, mis mina teile laenuks annan. Mina loodan et teie äda läbi mõistlikumaks lähete, kerget meelt maha jättate ja aega mööda oolt kannate, kuida wõlga wõite ärratasuda. Mul ei ole naist ega lapsi, sellepärast on se raha, mis teile annan, waeste warandus.“

Ei ole wõimalik noore pealiko imekspanemist ja täno ülesrääkida; tema nuttis weel ärdamalt kui enne, nuttis rõemo pisaraid, langes siis kiriko-

õppetaja kaela ümbert kinni ja nuttis wanamehe rinnul tüki aega, enne kui üht sõna sunst wälja jõudis üttelda. Kui üjemine jälle sõna leidis, siis ütles tema: „Auuwäärt kiriko-õppetaja! kolme kuu pärast lõppeb mino wäeteenistuse aeg otsa. Siin, Jumala palge ees, tõutan mina teile, et mina tänasest pääwast teiseks inimeseks saan ja nõnda tahan elada, et teie minoga peate rahul olema.“ Õppetaja õnnistas teda, ja nõnda läks noormees saadud rahaga oma teed. Ja tema on nüüd tõutust täielikult pidanud; sest seda kulla tompu, mis tema õppetajale laenuks wõetud raha tasotuseks oli saatnud, arwatakse tuhat kakssada rubla õbedat wäärt olewad; se kõik peab waestele osaks saama.

Kaliwornia-maa kulla-rikusest.

Et ülemal jutus Kaliwornia rikusega koko saime, tahame siin natuke pikemalt õnnistut kulla maa waast lugejatele kuulutada, mis üks neist esimesest kulla otsijatest sest asjast kirjutab, kes sel puhul kogemata senna jõudis, kui kulla leidmise jut liikuma tõusis.

„Se oli Jüri kuul 1848,“ — kirjutab tema — „kui San Wrantsisko linnas jut tõusis, et Sakramento jõe kaldal liiwasõmera seest kulda oli leitud. Suurem ulk rahwast pani esiotsalt jutu naeruks, kunni pääw pääwalt uusi sõnumid senna jõudis,

Maa-rahwa Kasuline Kalender 1852, lk. 29